

Szerkesztőségi Iroda:
Nagybecskerek Zápolya-
utca 1., hová a lap szel-
lemi részét illető min-
den közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:
Pleitz Fer. Pál könyv-
nyomdája Nagybecske-
rek, Zápolya-u. 1., hová
a hirdetések, előfizetések
és a lap szétküldésére
vonatkozó felszólalások
intézendők. Telefon 21.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Főszerkesztő: dr. Brájjer Lajos.

Felelős szerkesztő: Somfai János.

Előfizetési árak:
Egész évre — — — 28 K
Félévre — — — 14 K
Negyedévre — — 7 K
Egyes szám ára 10 fillér.

Hirdetéseket
a kiadóhivatal vesz föl.
Azonkívül az összes hir-
::: detési irodák. :::
Megjelenik vasár- és
ünneppnapok kivételével
mindennap d. u. 5 órakor

Nagybecskerek, 1916.

XLV. évfolyam, 267. szám.

Kedd, november 21.

LEGUJABB.

— Saját tudósítónk cenzurázott távlati jelentése. —

***

A király beteg.

**

A királynak tüdőgyulladásra van, de állapota nem ad okot aggodalomra. — Győzelműs előnyomulásunk Romániában. — Az entente a központiak athéni követel-
nek eltávolítását követeli. — U ötven koronás és egy koronás bankjegyek.

A király betegsége.

Budapest, nov. 21. Bécsből sürgönyzik: A Zeitz a király állapotáról a következőket írja:

A királynak akut gőcgyulladásra ke-
letkezett a tüdőjében. Ez azonban ag-
godalomra csak akkor ad okot, ha a
gyulladás tovább terjed. Ez esetben tar-
tani kell a további komplikációktól.

A király egyébként nem csökkent
kedvvel tovább dolgozott s ez feljogosít
arra a reményre, hogy a király kiheveri
a bajt. Az uralkodó megszokott szivar-
járól sem mondott le.

Az orvosi jelentés azt mondja, hogy
az egyszerű bronchialis catarrhushoz nem
kiterjedt, katarrhális tüdőgyulladás já-
rult Öregeknél ezen baj komolyabb,
mert a betegség góca a tüdő nagyobb
részeire is áttérhet. Természetes, hogy
az étvágy csökkent s nagy gondot kell
fordítani a beteg bőséges táplálására.

Budapest, nov. 21. Bécsből sürgönyzik: A Politische Correspondenz je-
lenti:

A király az éjszakát nyugodtan za-
vartalan alvással töltötte. Hőmérséklete
tegnap óta nem változott. Ma reggel a
megszokott időben kelt és megszokott
módon államügyekkel foglalkozott.

Budapest, nov. 20. Bécsből sürgönyzik:

A király állapotáról délben a kö-
vetkezőket jelentik:

A beállott könnyű tüdőgyulladás fo-
kozott óvatosságra inti a kezelőorvosok-
kat. A hőmérséklet reggelre sajnos kissé
emelkedett. A király szívós természete
azonban remélni engedi, hogy a kezelő-
orvosok optimizmusa jogosult.

**Győzelmes előnyomulásunk
Romániában. — Bukarest
veszedelme.**

Budapest, nov. 21. Bernből sürgönyzik:

Az Echonak jelentik Bukarest-
ből:

A románok az ellenség heves tá-
madásai miatt ismét kénytelenek voltak
Oláhországban a négy főlnvázlós uton
területeket átengedni Falkenhaynnak.

Dragoszlavele körül a román bal-
szárny visszavonult, amiáltal az ellenség
teljesen Campolung közelébe férközött.

A Zsil-völgyében az ellenség szin-
tén ijesztő módon halad előre a román
síkságra és elvágta az Orsovából Kra-
jovába vezető vasutvonalat.

Bukarestben nagy megdöbbenést
keltett a hír, hogy Orsovát a románok
kiürítették.

Budapest, nov. 21. Rotterd-
amból sürgönyzik: A Rotterdamische Cou-
rant katonai munkatársa írja:

Az orsova—crajevai vasutvonalnak
két helyen történt elvágásának követke-
zménye az, hogy az orsovai-szakaszban
és a Cserna folyónál álló román erők
elvesztették hátsó vasuti összeköttetésük-
ket. Még ha sikerülne is ezeknek ideje-
korán visszavonulni, a központiak front-
jukat jelentékenyen megrövidítették.

**Az entente a központi hatal-
mak athéni követeléseinek eltá-
volítását követeli.**

Budapest, nov. 21. A Reutter-
ügynökség jelenti Athénből e hó 20-ról:

A szövetséges hatalmak azt a kö-
vetelést intézték a görög kormányhoz,
hogy a központi hatalmakhoz tartozó
követeknek a kormány azonnal adja ki
utleveleiket. A kormány a követelést
teljesíthetlenné mondotta s a király
elnöklésével a minisztertanács nyomban
összeült. Holnap délelőttre a király ko-
ronatanácsot hívott egybe.

A hangulat rendkívül izgatott, mert
a négyesszövetség hatalmai azt követel-
lik, hogy az ellenséges államok követel-

már szerdán hagyják el Athént.

A franciák csalódása a román intervencióban

Budapest, nov. 20. Bernből sürgönyzik az Esti Ujságnak:

Hervé vezércikkben írja a Vic-
toireban:

A kamarában nagy a lehangolt-
ság, mert mindenki tudja, hogy sok dolog
nincs úgy, mint ahogy azt mi szeretnénk.
A román intervenció nagy csalódást
hozott mindazoknak, kik egy hatalmas
orosz-román előnyomulásra szamítottak
Szófia felé. Az is, ami most történt ve-
lünk, szövetségesekkel Lengyelországban,
nem adhat öröme okot.

Amellett minden frontról szabad-
ságolt katonáink szájából azt halljuk,
hogy még igen sok tenni való lenne a
hadsereg zónájában, különösen a gyalog-
ság jólétét és egészségügyét illetőleg. Ami
a földmivelésünket illeti, földjeink mind-
inkább el lesznek hagyatva és a felsőbb
tisztviselőknek kisebb gondjuk is nagyobb,
mint hathatós módon elodázni a jövő
évre jósolt nagy földmivelési krízist.

Az élelmezést illetőleg botrány bot-
rányt követ, végül a szénszállítással úgy
áll a dolog, hogy Ouest Lumiere szén-
hiány miatt beszüntette üzemét és több
hadfelszerelő-gyár követni fogja példáját.
Ez az aggodalom érződött meg a kama-
rában. Csak az mentette meg a kormá-
nyt, hogy a kamara tudja, hogy min-
den elkövetett hiba ellenére mégsem
megy minden oly rosszul, mert a Som-
menál és Verdunnél a németeknél is
több municiót tüzeltünk el.

Összevetve mindent, az ország csak
azt követeli parlamentje és sajtója által
a kormánytól, hogy kormányozzon, ne
adja fel szuverenitását sem az ország
belsejében, sem a hadsereg zónájában.

Uj ötven koronás és egy koronás bankjegyek.

Budapest, nov. 21. Bécsből sürgönyzik:

Az Osztrák-magyar Bank vezértit-
kára: Schmiedt kijelentette, hogy Kará-
csony előtt uj ötven koronás bank-
jegyeket hoznak forgalomba s ugyan-
csak decemberben bocsátják ki az uj
egy koronás bankjegyeket is. A mostani
két koronás bankjegyeket januárban
bevonják s helyettük jobbakat bocsá-
tanak ki.

Polgári hadiszolgálat.

— nov. 21.

Németország ismét olyan intézményt léptet életbe, amely meglepetés ellenségeinknek, akik kénytelenek elismerni szervező képességének hatalmas erejét, egyáltalán pedig eleven megtestesítése a kancellár legutóbbi kijelentésének, hogy Németország el van tökéltve jövő létének és biztonságának törhetetlen kiküzdésére az utolsó csepp vérig.

Már decemberben tárgyalni fogja a birodalmi gyűlés azt a javaslatot, amelyet most állapít meg a birodalmi kormány, de a német sajtó útján már közzétette körrajzát. Ez pedig az, hogy a harcvonal mögött is megvalósítja az általános védkötelezettséget, nevezetesen, hogy a harcéri szolgálathoz be nem vont férfiak egész 60, sőt egy berlini lap értesülése szerint 65 éves korukig a nekik megfelelő hadimunkára lesznek kötelezve.

Magában véve vegyes érzelmeket kelt a bejelentett terv, amelynek már a jövő ujvára kell törvényé válnia; mert bizonyos tekintetben, az új segédeszközök bevonása által, a háború meghosszabbításának árnyékát veti előre. Mert az bizonyos, hogy az entente, amely a katonai védkötelezettségtől kezdve, keresztül a technikai vívmányokon, a háború kezdete óta mindig igyekezett lemasolni a féltelmetesnek megismert ellenfél, Németország intézményeit, ezt is mihamarabb utánozni fogja, hogy minden erejének megfeszítésével tovább huzza, a véletlen szerencsében vakon bizva, a részéről egyre oktalanabbul gyilkos célzatu háborút.

Midőn azonban a háború tovább húzódását fájalmunk kell: teljesen igazat adunk Németországnak, hogy minden mozgatható erőt a nagy közös cél szolgálataira akar egyesíteni. Nemcsak akar, hanem tud is. Es bámulattal kell adóznunk, hogy minő módon tudja, amit mi, ha elszántan és a célért lelkesedve is, csak tökéletlenül tudunk követni. Es a magunk létbiztosságának érdekében is, miután már annyi dicsőséges áldozatban és szenvedésben volt részünk, örvendünk, amikor hatalmas szövetségesünknek ezt a céltudatos erőkifejtését látjuk, amelylyel a bősziült ellenségek minden furiangosabbnál furiangosabb pusztító tervét újabb eszközökkel bénítja meg.

Németországnak azonfelül, hogy még nem használta ki az általános védkötelezettség alapján mástól már igénybe vett korosztályokat, tehát a végső esetre még igen nagyszámu és kiképzett tartaléka van, számos olyan emberrel is rendelkezik, akik a frontszolgálatra nem lévén alkalmasak, fölmentettek. Természetesen nem számítjuk ezekhez azokat a harcéri szolgálathoz fölmentetteket, akik ma is hadi munkát végeznek s azért nem szolgálnak fegyverrel, mint például a hadfelszerelési telepeken, fegyver- és municiógyárakban dolgozó tisztviselők és munkások, a hadsereg ruházati cikkei gyártók és vasutasok, postások, akik mind a hadsereghez számítandók s nagyrészt katonai felügyelet és fegyelem alatt állanak.

Es a polgári hadiszolgálatban a német állam, az eddig ismert terv szerint, lehetetlent éppen nem kíván; méltányos és észszerű eljárást fog követni. Nevezetesen a munkára rendelést orvosi vizsgálat előzi meg, tehát polgári hadimunkára is rendez sorozás lesz s ettől az orvosi vizsgálatától fog az is függeni, hogy nehezebb vagy könnyebb munkára alkalmazandó-e az illető. A fizikai képességek

mellett a foglalkozást is figyelembe veszik. Tehát akik kézimunkát végeztek, kézimunkára osztatnak be, amennyiben testi állapotuk ezt nem zárja ki; az iparosok lehetőleg a maguk szakmájához, amennyiben tudniillik a hadimunka természetete kívánja, az értelmiség szellemi munkára, például művészek a hadimunkát teljesítő iparvállalatokhoz, mint rajzolók, mások irodákba, számadó munkára stb., amely feladatok ma, mint azt láthatjuk, sok olyan aktív erőt kötnek le, amelyeket a harcérien lehet használni, míg az erre felhasználható egyének közül sokan, mert a sorozásnál alkalmatlanok voltak, nyugodtan sétálhatnak vagy zavartalanul szolgálhatják magánérdekeiket.

Még nem tudjuk a részleteket, mert hiszen a törvényjavaslat még nincs publikálva és csak a jövő hónapban kerül a törvényhozás elé. De a közzétett körvonalakból már látjuk, hogy Németország állami szempontból két nagy előnyt szerez a maga ereje gyarapítására. Először egy sereg tényleg szolgáló katona szabaddá válik és a harcvonalba lesz beosztható, ami a hadsereg erejét növeli; másodszor pedig egy csomó munkanélküli egyént kényszerít munkára, ugyanakkor azonban az állami szükségletek előállításának jórészt takarékosabban végezhető, nem kell egy sereg élelmes vállalkozót felgondagítani és mégis jobb díjazásban részesíthető, az államnak dolgozó polgárokat. Mert a tervezett törvényjavaslat szerint méltányos bért, illetőleg napidíjat fognak kapni a besorozott munkások, még pedig napi 5—7 márkáig terjedőleg. Az összeg még nem végleges; de az, hogy méltányosan kárpótolják a közéletre dolgozó polgárt, sokakban talán még a kívánságot is növelni fogja, hogy minél többet szolgálhassanak.

Ez az új intézkedés természetesen lényegesen különbözik attól a törvénytől, amelynek alapján nálunk az 50—54 évesek hat heti időre hadimunkára kötelezhetők. De részleteiről, csak azután lehet szólni, ha a német törvényhozás elé kerül a javaslat. Nem lehetetlen, hogy nálunk is, már azért is, mert szövetségesek vagyunk és azonos célért harcolunk, rá fog kerülni a sor nemsokára. Bizonyos, hogy amint a harcéri munkában, ezen téren is lelkesen fogunk tanúságot tenni hazaszereztünk, az ettől edzett kitartásunkról és elszánt akaratunkról, hogy minden eszközzel biztosítani akarjuk a győzelmet, hazánk fennmaradásáért és szebb jövőjeért.

Mindenesetre azonban az lenne a legörvendetesebb, hogy mire ez intézmény munkájának megindítása következne, már nem lenne rá szükség, vagyis véget érne a háború.

TAJÉKOZTATÓ.

Az ingyenes olvasóhelyiség és közkönyvtár nyitva van minden nap délután 5 órától este 10-ig. Vasár- és ünnepnapokon délután 1 órától este 10-ig. Könyvtárhoz vasárnap szerda, péntek délután 5—7 óráig.

Városi ingyenes népkönyvtár. A volt esküdtzéki épületben. Nyitva naponként reggel 8-tól d. n. 2 óráig.

A „Magyarországi munkások rokkant- és nyugdíjgyűlése” nagybecskereki fiókja minden hó 1-je és 15-ike után eső vasárnapján fogad el befizetéseket az Ellmer-féle helyiségben d. n. 2—5 óráig. — A beiratások szintén ott eszközöltetnek.

HIREK.

— **Hivatalos jelentések november hó 20-ikáról.** A miniszterelnökség sajtóosztályától a következő hivatalos jelentéseket kaptuk a harcéri eseményekről:

Höfer jelentései:

Keleti harcér:

Károly főherceg vezérezredes arcvonala: A Románia elleni hadműveletek tervszerűen folynak. Kampolungtól északra ismét heves támadásokat vertünk vissza.

Lipót bajor herceg vezértábornagy arcvonala: Nincs semmi lényeges.

Olasz és délkeleti harcér:

Jelentős esemény nem történt.

A német nagyfőhadiszállás jelentései:

Nyugati harcér:

Rupprecht trónörökös hadcsoportja: Az angol tüzérségi tűz tegnap egészben véve csekélyebb volt, csak az Ancre mindkét partján Serre és Beaucourt között, valamint a Miromanától délre fekvő állásaink ellen volt erős. Az esti órákban előretörő támadások vesztegetéljesen megghiusultak. Gyalogságunk kézi-gránátharcban kiverte az angolokat Grandcourt nyugati részéből. Az utolsó hét ellentámadásaiban 22 tisztet és 900 főnyi legénységet elfogtunk és 34 géppuskát zsákmányoltunk. A franciák ismétellen megkísérelték nyugat felől a St. Pierre Vaast-erdőbe benyomulni, azonban visszavertük őket, bár erős tűz készítette elő a friss erőkkel intézett támadást.

Keleti harcér:

Lipót bajor herceg vezértábornagy arcvonala: A harcéri tevékenység erős hidegben általában csekély volt.

Károly főherceg vezérezredes arcvonala: Az orosz-román arcvonali elleni műveleteink tervszerűen tovább folynak. A románok Kampolungtól északkeletre naponként hiábavaló támadásokkal merítik ki össze-vissza kuszált köteleiket.

Balkán harcér:

Mackensen vezértábornagy hadcsoportja: A Dobrudzsában és a Duna mentén Szilisztriától keletre az Oltinai kikötőig ágyutüz.

Macedóniai arcvonali:

Az új állások elfoglalása Monasztirtól északra az ellenségtől meg nem zavarva ment végbe. Új német erők beérkeztek a harcérre. A Moglena arcvonalon Bahovanál és Tusinnál a bolgárok visszaverték szerb előretöréseket. — Ludendorff.

— **Katonai kinevezések.** A király kinevezte a 12-ik gyalogezredben: Bruckner Tódor és Sakotic Edlem őrnagyokat alvezredessé, Ozegovich Milos és Lothár Fülöp főhadnagyokat századosokká, Potsch Hermann, tvarozsnai és felsőraptokai Mataska Péter, Pollák Ottokár, Pittner Ede és Dersch Gusztáv hadnagyokat főhadnagyokká, továbbá Kolecsány Kálmán, Nyilas Sándor, Klimkó Antal, Longauer Elemér, Laznicka Viktor, Pollatsek Sándor, Repp Vilmos és Adamek Alajos tart. hadnagyokat tart. főhadnagyokká és dr. Steiner Gyula tart. főorvost tart. ezredorvossá.

Azonkívül kinevezte a király Dittrich Ödön 29. gy. ezredbeli hadnagyot főhadnagygyá, Kékessy Pál, Mecher Antal és Székely Rezső 29. gy. ezredbeli tart. hadnagyokat tart. főhadnagyokká.

Kinevezte továbbá a király Dömsödy János megyei allelváltáros tartalékos hadnagyot tartalékos főhadnagygyá.

— **Nemességadományozás.** A király Krausz Sándor m. kir. nyug. honvéd őrnagynak és törvényes örökösének. Zsombolyai előnévvel a magyar nemesség adományozta. Krausz őrnagy régebben hosszabb ideig működött Zsombolyán.

— **A bíróság köréből.** A temesvári kir. ítélőtábla elnöke a pancsovai kir. törvényszéknél szervezett esküdtbírósg elnökévé az 1917. év tartamára Stocker Antal kir. törvényszéki elnököt, helyettes elnökévé pedig Hausinger András kir. törvényszéki bírót jelölte ki.

— **A gör. kel. Szent Mihály napja.** A gör. kel. vallásuk ma ünnepelték Szent Mihály napját, amely alkalomból a helybeli gör. templomokban délelőtt ünnepies istentiszteletek voltak.

— **A lisztellátás.** A tegnapi nappal a lisztel való takarékoskodás érdekében tudvalevőleg a város felényire szállította le a fejenként eddig kijáró liszt- és kenyéradagokat. A közönség megnyugtatóján azonban közölhetjük, hogy ez az intézkedés csak ideiglenes s rövid idő múlva javulni fog a helyzet, ha a város több lisztet kap. A vármegye alispánjának különös gondját képezi, hogy a közönség nagyobb szükségét ne szenvedjen s illetékes helyen lépéseket tett, hogy a lisztkontingens leszállítása enyhíttessék és kilátás is van arra, hogy ne sokára lényegesen javulni fog a helyzet s a közönség — bár jövőben is takarékoskodnia kell, — a szükséges lisztet a lehetőséghez képest el lesz látva.

— **Uj uradalmi ügyész.** Csekonics Endre gróf vbtt. dr. Horváth László zombolyai ügyvédet uradalmi ügyészszé nevezte ki.

— **Háborus villanyvilágítás.** Egy idő óta a városi villamü igazgatósága azt tapasztalja — különösen mióta petróleumbiány van, — hogy kisebb fogyasztók minden jelentés nélkül a hálózatba kapcsolják maguk, illetve mások által rosszul szerelt berendezéseiket és csak akkor jönnek jelentést tenni, mikor a szomszédot már elcsipte a villamü ellenőre. A villamü igazgatósága figyelmeztet mindenkit, kik esetleg maguk kapcsolták be berendezéseiket, hogy haladéktalanul tegyenek erről a központban jelentést, mert ha a vezetőség ellenőrzés következtében jött rá, ugy elsősorban a világítást vonja meg és lopás miatt jelentést tesz az illetékes hatóságnál.

— **Adomány.** Kónya Ferenc az erdélyi menekültek javára egy öltöny ruhát és egy pár „hunya-cipőt” adományozott, Kurländer Antal és Eckstein Samu pedig egy szegény erdélyi gyereket felöltöztettek, azonkívül Kurländer Antal 10 koronát adományozott a rendőrség utján.

— **Köszönet.** A gyermekbarát egyesület részére Hollaender Ede gyűjtőívén a következő adományok folytak be: Dr. Récesey Ede 20 K, számlalevonás 5 K, Annau Józsefné 20 K, Dr. Pollák Győző 20 kor., Klein Bernát 20 K, Schwarcz Mór (Törzsudvarnok) 4 K, Reiner Vilmosné 10 kor., Etlinger Péter 2 K, Grün Izsó 5 K, Heller Dávid 5 kor., Frank Lajos 5 K, Özy. Kohn Simonné (Ujözera) 20 K, Morvai Dezső 10 kor., Henlein Márton 20 K, Welner Testvérek 10 K, Kassovitz Mór (Kistárnok) 5 kor., Hollaender Ede 10 kor., Wahl Jakab 2 kor., Maló Zuza (Felsőaradi) 20 K, Rosenfeld Adolfné 20 K, Goldschmidt Lipót 5 K. Összesen: 238 korona. Ugy a lelkes gyűjtőnek, mint a nemes adakozóknak ez uton fejezi ki halás köszönetét az egyesület elnöksége.

Hubert Manó és özv. Löwy Ignác né elhunyt alkalmából dr. Löwinger Miksa ur, kórházi főorvos Aradon, koszorúmegváltás címén 90 K-t a Chevra-kadisa céljaira adományozni méltóztatott, mely nemes adományért halás köszönetet mond Mayer Henrik a szentegylet elnöke.

— **A hajózási áruforgalom beszűntetése Nagybecskerekén.** A Dunagőzhajós-társaság nagybecskereki ügynöksége közli, hogy a változott körülmények folytán Nagybecskerekre és innen az áruforgalom Temesvár, Zimony, Belgrád és valamennyi tisztai állomásokra vonatkozólag már november 25-ikén be lesz szűntetve.

— **Mindent a hadseregnek!** A m. honvédelmi miniszterium Hadségélyző Hivatala kéri az áldozatkész magyar társadalmat, hogy a számára használhatatlan vagy nélkülözhető harisnyát, vagy esetleg gyapjú és vászonrongyokat minél nagyobb mennyiségben küldjön be Átvételi Különítmányéhoz (IV. Váczi-utca 88. sz.) a haretéren való felhasználás végett. A „Szeretetadomány” jelzésű csomagok ingyen szállíttatnak.

Könyveket a harctérrel Küldjünk könyveket és folyóiratokat a harctérre. A könyveket és folyóiratokat a Torontái megyei Közművelődési Egyesület készségei továbbítja.

Művészet.

Kresz Géza és Dienzl Oszkár hangversenye. Kresz Géza hegedűművész és Dienzl Oszkár zongoraművésznek a nagybecskereki szegény gyermekek téli konyhája javára november 23-ikán, csütörtökön rendezendő hangversenye iránt napról-napra nő az érdeklődés s a közönség nagy számmal váltja a jegyeket a ritka művészi estére. Minden jel arra vall, hogy a hangverseny a közönség impozáns érdeklődése mellett fog lefolyni s szép összeget fog hozni a nemes célra. Jegyek állandóan válthatók 5, 3 és 2 koronáért Mangold Lipót könyvkereskedésében.

Torontál vármegye virilistái.

Az 1917. évi legtöbb adót fizető megyei bizottsági tagok névjegyzéke.

Torontál vármegye igazoló választmánya most állapította meg a legtöbb adót fizető megyebizottsági tagok 1917. évi névjegyzékét.

Eszerint a legtöbb adót fizetők a következők:

(A *gal jelöltek állami adója az 1886. évi XXI. t.c. 26. §-a értelmében kétszeresen számított.)

Gróf Csekonics Endre nagybirtokos Zombolya 137538 K 17 f.

Gróf Harnoncourt Félix nagybirtokos Écska 104207 K 15 f.

* Herceg dr. Batthyány Strattmann nagybirtokos Kőpecsény 61163 K 32 f. (orv. okl.)

Órgróf Pallavicini Arthur nagybirtokos Écska 47550 K 65 f.

Gróf Karátsanyi Jenő nagybirtokos Bánlak 45823 K 40 f.

* Bárány dr. Gerliczy Félix nagybirtokos Deszk 41923 K 36 f. (államtudói okl.)
Dungverszki Lázár nagybirtokos Bácszenttamás 29997 K 43 f.

Gróf Zichy Ágost nagybirtokos Torontálorszói 26705 K 35 f.

Schiffer Miksa nagybirtokos Nagyszentmiklós 23044 K 90 f.

Bárány Dániel Ernő nagybirtokos Nagygáj 21112 K 05 f.

Karátsanyi Andor nagybirtokos Bedra 18441 K 40 f.

Schwarcz Lajos nagybirtokos Oroszlámos 18190 K 78 f.

Bohn Mihály téglagyáros N.-kikinda 16897 K 20 f.

* Dr. Gyertyánffy László nagybirtokos Gyér 16264 K 10 f.

Lederer Károly nagybirtokos Csóka 14365 K 09 f.

Lederer Arthur nagybirtokos Csóka 14365 K 08 f.

Dr. Récesey Ede nagybirtokos Kula 13773 K 26 f.

* Rónay Jenő ny. főispán Kiszombor 11019 K 84 f. (ügyv. okl.)

Genovay Zoltán nagybirtokos Felső-íttebe 10139 K 55 f.

Gróf Keglevich György nagybirtokos Boesár 9062 K 86 f.

* Dr. Draxler Brunó nagybirtokos N.-kikinda 9056 K 88 f. (államtudói okl.)

Bárány Liphay Frigyes nagybirtokos Lovrin 6348 K 53 f.

Bárány Tallián Béla nagybirtokos T.-Kanizsa 6615 K 10 f.

Gróf Csekonics Sándor nagybirtokos Szőlősdvarnok 6570 K 68 f.

Mocsányi Antal nagybirtokos Bules 6118 K 12 f.

Idb. Dániel Pál nagybirtokos Ólécz 5962 K 32 f.

* Ifj. Bobor Gyula nagybirtokos Alsóelemér 5646 K 18 f. (gazd. okl.)

Bárány Nikolicz Mihály nagybirtokos Macedónia 5619 K 92 f.

* Dr. Várady Imre ügyvéd Nagybecskerek 5543 K 96 f. (ügyv. okl.)

Gróf Zichy Andor nagybirtokos Páczak 5289 K 86 f.

Dr. Perisics Zoltán nagybirtokos Nagybecskerek 5154 K 27 f.

Dr. Billitz Béla ügyvéd Nagybecskerek 5036 K 81 f.

* Dr. Dukesz József fogorvos Nagybecskerek 4950 K 70 f. (orvos tud. okl.)

Lichtenegger Gyula földbirtokos Szeged 4926 K 51 f.

Probst István földbirtokos Tor.-Szécsány 4753 K 80 f.

Dániel László földbirtokos Kanak 4621 K 72 f.

Budisin Döme földbirtokos N.-Kikinda 4502 K 44 f.

* Dr. Dellimanic Lajos főispán Nagybecskerek 4038 K 72 f. (jogtud. okl.)

Bárány Kussevich Emil földbirtokos Gráz 4006 K 18 f.

Dr. Farkas Geyza földbirtokos Alsóelemér 3949 K 77 f.

Jagodics Bogumil földbirtokos Ólécz 3784 K 98 f.

Gyertyánffy Andor földbirtokos Gyér 3756 K 22 f.

Rónay Dénes földbirtokos Kiszombor 3746 K 06 f.

Rónay Béla földbirtokos Kiszombor 3718 K 65 f.

Glávás Mihály földbirtokos Áraes 3705 K 63 f.

Bárány Gudenusz Béla földbirtokos Gád 3659 K 10 f.

Schulpe Vilmos földbirtokos T.-Kanizsa 3482 K 21 f.

Schulpe Alfonz földbirtokos T.-Kanizsa 3482 K 60 f.

Bárány Csávossy József földbirtokos Papd 3399 K 21 f.

Bárány Csávossy Endre földbirtokos Papd 3399 K 20 f.

Botka Béla földbirtokos Ólécz 3370 K 82 f.

Bayer Alajos földbirtokos Bocsár 3323 K 53 f.

Beneth Károly vendéglős Nagybecskerek 3322 K 35 f.

Kéler Ákos m. főügyész Nagybecskerek 3307 K 44 f. (ügyv. okl.)

* Dr. Pollák Győző ügyvéd Nagybecskerek 3290 K 74 f. (ügyv. okl.)

Dr. Falcione Nándor ügyvéd Zombor 3231 K 73 f.

* Bárány dr. Pap Géza orsz. képvis. Felsőelemér 3154 K 18 f. (ügyv. okl.)

Wosching György földbirtokos Zichyfalva 2991 K 68 f.

Dr. Galambos Pál földbirtokos Óbecse 2960 K 97 f.

* Baár József jószágigazg. Zombolya 2936 K 18 f. (gazd. okl.)

* Pap Ernő földbirtokos Alsóelemér 2924 K 90 f. (gazd. okl.)

Koreck János földbirtokos Nagycsanád 2789 K 80 f.

Rohonczy Gida földbirtokos Törökbecse 2734 K 56 f.

Keleti Adolf földbirtokos Hódmezővásárhely 2700 K 38 f.

Gyárfás Ödön igazgató Nagybecskerek 2625 K 37 f.

Bibics Pál földbirtokos Melencze 2581 K 80 f.

Illievics Lyubomir földbirtokos Cserépalja 2573 K 84 f.

Dr. Mihálovits István főszolgabíró T.-Kanizsa 2453 K 33 f.

Hübsch Bernát gyárigazgató Nagybecskerek 2430 K.

Mucsalov Iván földbirtokos Temesvár 2343 K 73 f.

Budisin Gábor földbirtokos N.-kikinda 2326 K 26 f.

Heitzmann György földbirtokos Tamaslaka 2313 K 99 f.

Weidinger Benő földbirtokos Szanád 2309 K 90 f.

Vinczevidy Izsó tkpt. igazgató N.-kikinda 2275 K 23 f.

Dr. Molnár Dezső földbirtokos Mokrin 2267 K 05 f.

Varagyanin Gyuricza földbirtokos N.-kikinda 2265 K 57 f.

Kovács Béla bérlő Fény 2243 K 52 f.

(Folytatjuk.)

2905—1916. szám.

1362—1

Hirdetmény.

Közhirre tesszük, hogy a karlovai hetipiac helypénzbeszedési jogot 1916. év december hó 6. napján délelőtt 9 órakor a községháza tanácstermében megtartandó nyilvános árverésen 1917. év január hó 1-től kezdődőleg három évre a legtöbbet ígérőnek bérbe fogjuk adni.

A feltételeket a jegyzői irodában a hivatalos óra alatt bárki megtekintheti.

Karlován, 1916 november hó 15-én.

Bossán Béla jegyző.

Jurisin bíró.

A párdányi járás főszolgabirójától.

5392—1916. szám.

1363—2.1

Pályázati hirdetmény.

A nyugdíjazás folytán végleg megüresedett szerbszentmártoni községi jegyzői állásra pályázatot hirdetek és felhívom mindazokat, akik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy az 1883. évi I. t.-c. 6. §-a, illetve az 1900. évi XX. t.-c. 3. §-ában előírt képesítésüket, valamint eddigi alkalmaztatásukat igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüket hozzám folyó évi december hó 20-ig annál inkább benyújtsák, mert a később érkezetteket figyelembe venni nem fogom. Megjegyzem, hogy a szerb nyelv tudása kívánatos. A választás iránt később fogok intézkedni.

Ezen állással a következő javadalmazás van egybekötve:

1. Évi 2400 korona fizetés, amelyből 131 korona állami fizetékigézésítés.
2. Évi 80 korona utiátalány
3. Öt évenként négyszázban megismétlődő 200 korona korpótlék
4. Évenként egy waggon hasábtüzifa.
5. Évenként 15 mm szén.
6. Természetbeni lakás.
7. Magánmunkálatokért megállapított díjak.

Párdányban, 1916. évi november hó 17-én.

Hertelendy, főszolgabíró.

Pályázati hirdetmény.

A gádi körjegyzőségben egy, a jegyzői teendők minden ágában jártas, megbízható írnok bizonytalan időre alkalmazást nyer 5 K napidíj és az összes mellékjövdelem 30%-a mellett.

Ajánlatok Breininger Miklós gádi helyettes jegyzőhöz címzendők.

Gád, 1916 november 18.

1361—3.1

Breininger h. jegyző.

Elárusító leány
azonnali alkalmazást nyer

Almásy Elek
könyvkereskedésében
Nagybecskerek.

Kinőtt
de jó állapotban levő**gyerekruhákat**

ugymint télikabátot és meleg felsőruhákat megvesz

a rendőrkapitányság

Ház eladó

NAGYBECSKERÉKEN, ötszobás urilakással.

Ugyanott elköltözés folytán eladó néhány műtárgy, eredeti festmény, híres mesterek metszetei s képes folyóiratokból álló könyvtár is. :: ::
— Közelebbit a kiadóhivatalban. —

1267—x.15

Kifutó leány

alkalmazást nyerhet azonnal nagyobb helybeli iparvállalatnál.

Utcai

elárusítókat

keres a

'Torontál'

napilap kiadóhivatala.

HELYBELI BESZERZÉSI FORRÁSOK.**Biztosítási ügynökségek:**

Franz J. L. (Adria) Hunyadi-utca.
Hirtenstein Márk (Bécsi bizt.) Erzsébet-tér.
Magy.—Francia bizt. társ. József fkg.-u.
Ifj. Rigó István (Első M. Alt.) Árpád-u. 21.
Steinitzer Géza (Ass. Generali) Hunyadi-u.

Borbély és fodrász:

Ikity Dusan, Hunyadi-utca.
Martinov Szvetozár Szerb egyház palota.
Nagyvinszky Iván, Hunyadi-utca.

Butorgyár:

Bence A. és fia, Hunyadi-utca.

Cementgyár:

Özv.Guttman Jakabné és fiai. Kültelek.

Cipőkereskedők:

Kertész A., Iskolaépület.
Wilhelm Ferenc, Hunyadi-utca 2.

Divatárház:

Boskovits S. J., Hunyadi-utca 9.
Bukovác István, Hunyadi-utca.
Mesznik Imre, Pénzügyi palota.

Dobozgyár és műkönyvkötészet:

Schneider János, Aradáci-ut.

Drogueria:

Melkuhn Dezső, Hunyadi-utca.

Ékszerészek:

Mesznik R. özvegye, Hunyadi-utca.

Fényképész:

Kremsér István, Gizella-part.
Orosz Lajos, Korona-utca.

Férfiszabók:

Grünbaum Vilmos, Hunyadi-utca.
Kocsis E., Erzsébet-hidon túl, Ambrózy szappangyár épületében.

Fűszerkereskedő:

Blesz Ferenc, Megyeház-u. 2. Tarnai-féle ház.

Gépjavitó műhely:

Bürger és Grünwald, Temesvári-u.

Gőzfűrés:

Engel Sámuel, Eötvös-utca.
Kereskedelmi részv.-társ. Eötvös-u.

Gyógyszertárak:

Kollarich Gábor, Melenczei-utca.
Vági Sándor, szerb egyházpalota.

Kávéház:

Sólyom György, Klub-kávéház.

Kézműáru-, rövidáruüzlet:

Benó Testvérek, Hunyadi-utca.
Eisenstädter S. és társai, Hunyadi-utca.
Freund S. és fiai, Hunyadi-utca.
Stagelschmidt János, Hunyadi-utca.

Könyv-, zenemű- és papirkereskedés:

Almásy Elek, Hunyadi-utca.
Mangold Lipót, Hunyadi-utca.

Könyvkötészet:

Schneider Lajos, Megyeház-utca (Pest-szállodával szemben).

Kőművesek:

Hoff N. és társa.

Lakatosműhely:

Engel Ádám, Megyeház-utca.

Lisztkereskedés:

Klein Mór, Hunyadi-u.

Női kalap- és kézimunkaüzlet:

Tolvay Józsefné, Hunyadi-utca.

Női kalap divatterem és előnyomda:

Szehr Mariska, Gizella-part. Kurländer-udvar.

Női kalap divatterem és kalapvasalás:

Andresz A. Főtér, Bauer-ház.

Ruhakereskedés:

Felsenstein Ferenc, Hunyadi-utca.
Goldschmidt Lipót, Hunyadi-utca.

Sirkóraktár és szobrászterem:

Tunner Alajos, Szerbtemplom-utca.

Szállító-cég:

Perl Mór, szerb egyházpalota.

Szállodák:

Beneth nagyszálloda, Ferenc József-tér.
Korona-szálloda, Erzsébet-tér.
„Pest városához” c. szálloda, Megyeház-u.

Szeszgyár:

Lukács és Társa, Kültelek.
Schwirllich Alajos, Aradáci-utca

Téglagyár:

Klein Bernát.

Temetkezési intézet:

Bence A. és Fia.

Tüzifa-, épületfakereskedés:

Annau örökösök, Korona-utca.
Kurländer Imre, Aradáci-ut 1.

Urdivatárház:

Liptay Dezső, Hunyadi-utca

Vaskereskedés:

Boleszny Antal, Hunyadi-utca.
Berényi Bódog, Hunyadi-utca.
Daun Gyula, Hunyadi-utca.

Vendéglő, étterem:

Kovács János, vasuti vendéglő.
Magyar Király sörcsarnok.
Marcoin Jenő, Kaszinó-vendéglő.
Rensing Máttyás, Otthon-sörcsarnok.
Tóth és Norizsán, a nagyhid mellett.

Virágkereskedés és kertészet:

Oláh Gábor, Bajza-u.